

Det kan du lære i Hjemmesideskolen

Nu starter Komputer for alles udvidede hjemmesideskole – skolen, der leverer værktøj og viden, så du kan tilføje din hjemmeside netop det "flødeskum", der får den til at se ekstra professionel ud, uden at du generer de besøgende på siden med tunge elementer, der belaster unødigt.

Ekspert-hjemmesideskolen fortsætter med to-siders artikler i de følgende fem numre af bladet og giver en grundig indføring i HTML-programmet 1st Page 2000. Med det kan du lave hjemmesider på den helt rigtige måde – med såkaldt HTML-kode. Hjemmesiden kan enten bygges fra bunden eller ud fra programmets skabeloner.

Artiklerne bliver lagt på K-CD'en, efterhånden som de har været i bladet. Samme sted – under Komputerskolen – ligger også den grundlæggende hjemmesideskole. For helt nye på feltet kan det anbefales at læse den før denne udgave.

Følg med i hele ekspert-hjemmesideskolen

1 2 3 4 5 6 Kodesproget for hjemmesideprogrammering hedder HTML. Lær at arbejde med det, og få styr på brugen af programmet 1st Page 2000.

1 2 3 4 5 6 Lær at lave såkaldte Stylesheets. Med dem kan du holde styr på både hovedsiden og de underliggende sider og fx ændre skrift på samtlige sider i et hug.

1 2 3 4 5 6 Hjemmesiden bliver mere levende med Java-applets. Lær dem at kende, og leg med nogle, der også for almindelige mennesker er til at have med at gøre.

1 2 3 4 5 6 Opret aktive billeder – også kaldet klikbar grafik. De giver gode muligheder for at lede den besøgende videre til netop de detaljer, han eller hun vil vide mere om.

1 2 3 4 5 6 Frames er gode, hvis du vil dele en side op i mindre elementer. Få grundlæggende kendskab til dem, og lær at lave rammer, som de besøgende ikke kan ændre.

1 2 3 4 5 6 Den perfekte hjemmeside skal se godt ud, uden at den bliver så informationstung, at det tager de besøgende flere minutter at se den. Hjemmesideskolen slutter med en række gode designråd.

Byg den perfekte hjemmeside

Internettet byder på hele spektret fra umådeligt triste hjemmesider til imponerende flotte af slagsen. Med de rigtige programmer kommer du med i eliten uden at overdænge de besøgende med tingeltangel, der generer mere, end det gavner.

Der findes et utal af programmer, der kan hjælpe den uerfarne med at komme i gang med sin egen hjemmeside. Og der findes næsten lige så mange, der kun er til at gå i krig med, hvis man ved en masse om programmering i forvejen.

Programmet 1st Page 2000, der danner grundlag for denne hjemmesideskole, er til at have med at gøre for ikke-eksperter. Samtidig rummer programmet så mange muligheder, at også den erfarne kan hente en masse inspiration og viden. Det tilbyder en masse, der er til at bygge videre på, uden at man skal programmere en hjemmeside helt fra bunden. Og det er samtidig et program, der giver mulighed for netop at kode en side præcis, som man selv vil have det i det kodesprog, hjemmesider grundlæggende er gjort af, nemlig HTML.

Vi har valgt at lave en hjemmeside om det gæve svenske bilmærke Volvo. En hjemmeside for en mand, der har en af de gode gamle af slagsen stående i garagen, og som er bidt af biler generelt. Vi kunne også have valgt heste, frimærker eller hvad som helst andet. Det er ik-

ke det, der er det afgørende. Det afgørende er principperne i at bygge hjemmesider ud fra koder.

Denne første del af skolen giver et godt indblik i, hvordan programmet 1st Page 2000 er skruet sammen, samt en god introduktion til selve HTML-sproget.

I de senere afsnit kommer vi ind på en række andre finesser, der kan gøre din hjemmeside både flot og brugervenlig. Det gælder fx værktøjet Stylesheets, der gør livet lettere, hvis den samme ændring skal gennemføres på en række sider. Det gælder simpel indføring i at bruge Java-elementer. Det gælder også brugen af frames – for at bruge endnu et af de ord, eksperter kender, og vi andre ikke forstår umiddelbart. Endelig gælder det om at lave sider med stil.

Vi kommer til gengæld ikke ind på det mest basale: Hvordan du får din hjemmeside lagt ud på internettet. Dette og andre helt grundlæggende emner blev behandlet, sidste gang vi bragte en hjemmesideskole. Den grundlæggende hjemmesideskole finder du på K-CD'en under knappen Komputerskolen. □

Introduktion til HTML

HTML er et såkaldt opmærkningsprog (Markup Language). Det betyder, at HTML-koderne fortæller noget om, hvad de forskellige dele af teksten er, fx betyder `<H1>Tekst</H1>`, at det drejer sig om en overskrift på det øverste niveau, altså den største overskrift. En meget væsentlig detalje ved HTML er, at de fleste koder kun fortæller noget om indholdet, ikke hvordan teksten skal se ud. Dog vil en `<H1>`-overskrift oftest være større og mere iøjnefaldende end den mindre vigtige overskrift med

koden `<H2>`. Og et vist layout-element i HTML-koderne ses også andre steder. Som regel vil man jo gerne lave en hjemmeside, der ser lækker ud og er nem at bruge. Det er de færreste, der bare laver tekster, hvor der er et par overskrifter, et link i ny og næ og et par billeder. HTML bliver altså også brugt på grænsen af, hvad det egentlig er beregnet til. Nemlig til at placere tekster og billeder på en smart måde på hjemmesiden.

Mange HTML-koder består af to koder, nemlig en startkode og en

slutkode. Det er vigtigt at huske slutkoden, der kan kendes ved, at den har en skråstreg (/). Alle HTML-koder skrives altid mellem disse tegn: `<htmlkode>`.

Vi har for overskuelighedens skyld valgt at skrive alle HTML-koder med store bogstaver, men det ændrer ikke på koderne, hvis du vælger små bogstaver i stedet.

Allerede her har vi været inde på begreber, som for mange lyder en kende kinesisk. Men følg blot vejledningerne trin for trin i skolen. Så kommer forståelsen efterhånden.

I gang med 1st Page 2000

Programmet 1st Page 2000 er i stand til at skabe HTML-filer. Du skal selv vælge eller indtaste koderne, som du skal bruge. Men heldigvis er programmet lavet sådan, at du kan få hjælp hele tiden.

Programmerne med den spøjse betegnelse WYSIWYG er programmer, hvor du arbejder direkte med din hjemmeside, sådan som den kommer til at se ud. WYSIWYG står for What You See Is What You Get

– Det, du ser, er det, du får.

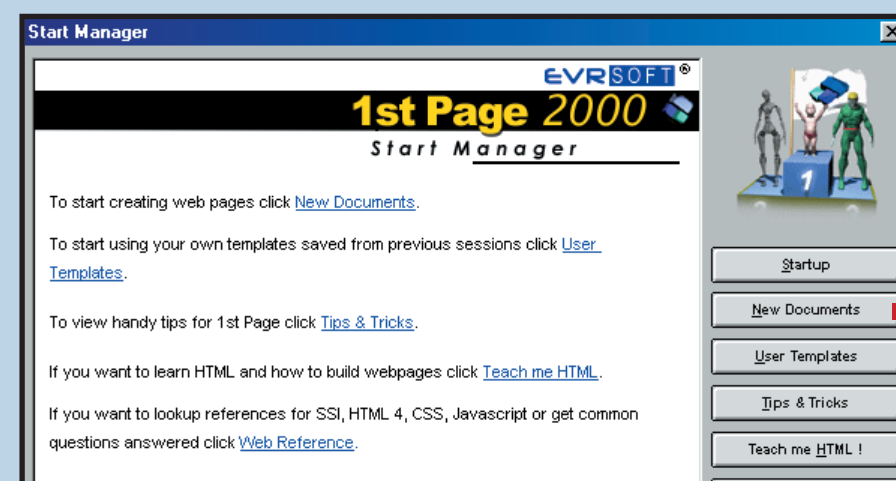
Sådan et program er 1st Page 2000 ikke, for her skal du selv arbejde med koder. Hjælp er der dog masser af, og du kan klikke dig frem til de mest brugte koder, lidt som i de førnævnte programmer.

Fordelen ved at have fingrene direkte nede i koderne er, at du kan styre siden præcist, og at du slipper tillige for overflødige koder.

Programmet "1st Page 2000" finder du under "Komputerskolen" på K-CD'en.

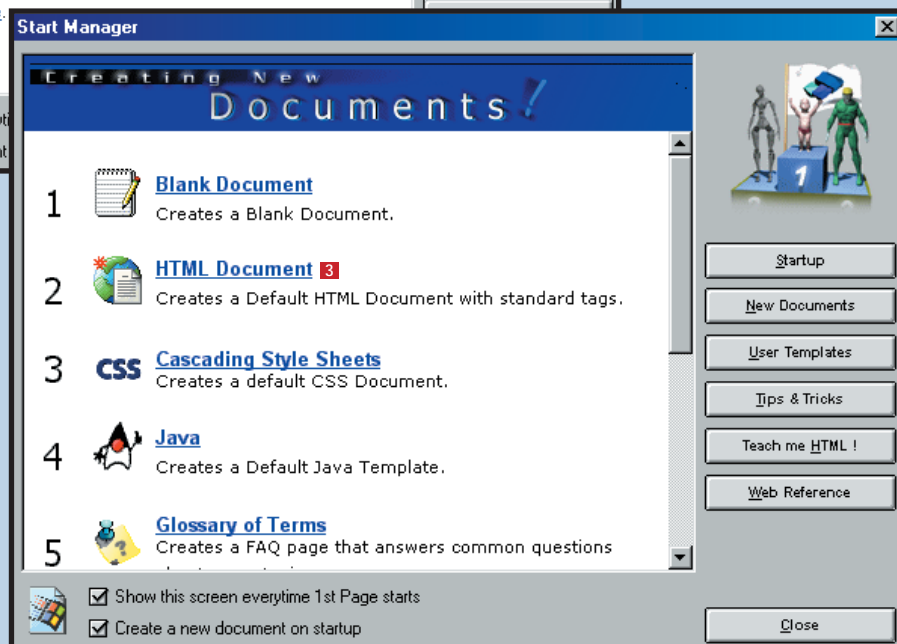
PRØV SELV

1 Når du starter programmet fra "Start"-menuen, skal du vælge "Easy" 1. Der kommer en kort forklaring, der fortæller dig, at "Easy" betyder, at en del af de komplicerede ting er skjult.

2 Derefter er der en velkomst-dialogboks, hvor du kan vælge at starte et nyt tomt dokument, se programmets indbyggede tips og tricks med mere. Klik på New Documents 2.

3 Vælg HTML Document 3. Programmet åbner nu et tomt HTML-dokument. De grundlæggende koder er allerede sat ind. Senere opretter vi et tomt dokument og laver hjemmesiden ud fra det.

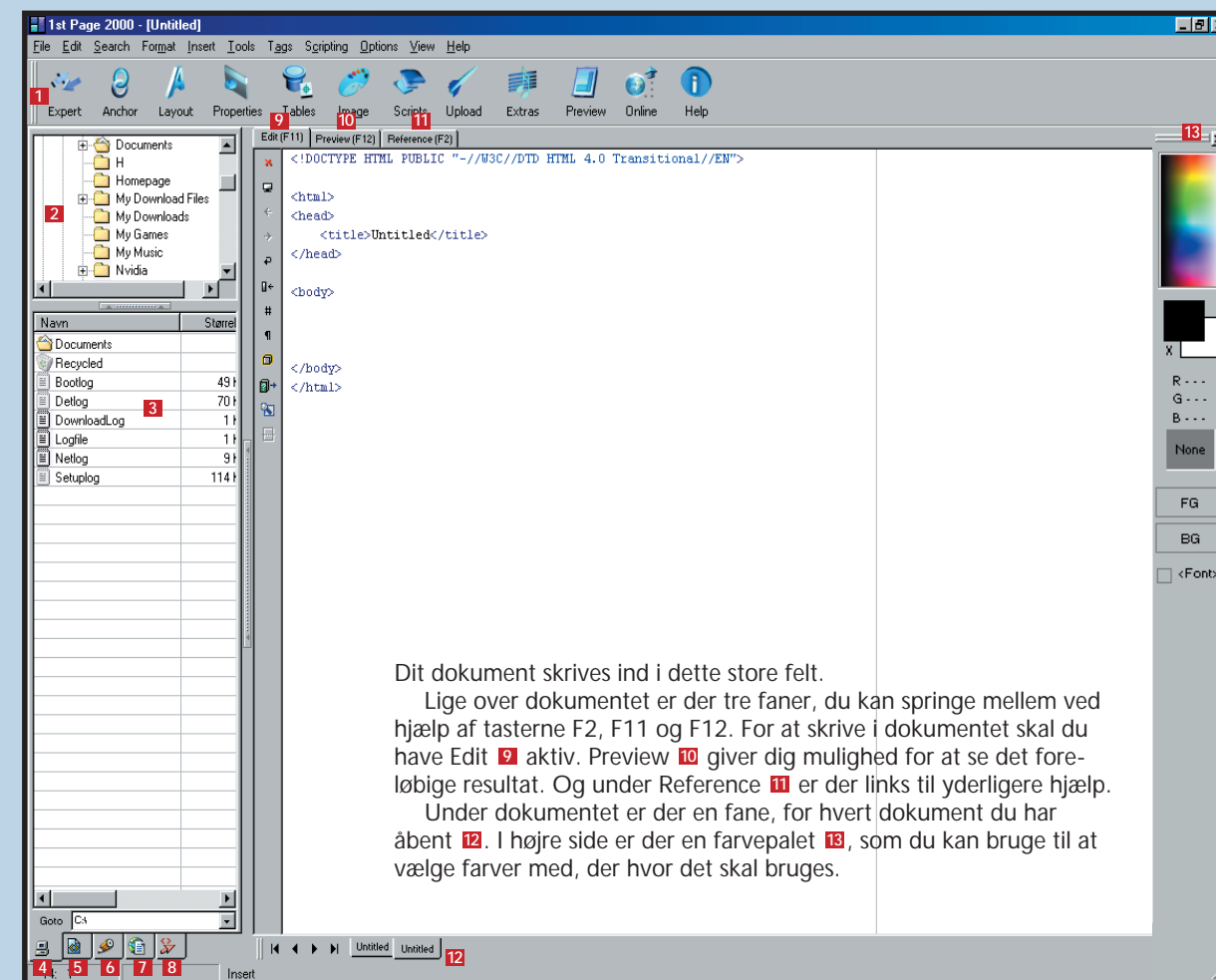

1 De forskellige dele af 1st Page 2000:

Øverst er der en række knapper og menuer 1, som vi ikke koncentrerer os om her. De fleste knapper viser en lille menu med yderligere valg.

I venstre side ser du mappelisten 2 og fillisten 3. De er synlige, fordi fanen "Filer" 4 under det smalle, høje vindue er markeret.

Indholdet i vinduet skifter, alt efter hvilken fane du klikker på. Under den næste fane 5 finder du koder, du kan trække ind på siden. Den tredje fane 6 giver mulighed for at oprette egne eller nye koder. Den fjerde fane 7 viser et lille projektstyringsværktøj. Og endelig er der den femte fane 8, hvor du kan finde hjælp til alle HTML-koder.

Dit dokument skrives ind i dette store felt.

Lige over dokumentet er der tre faner, du kan springe mellem ved hjælp af tastene F2, F11 og F12. For at skrive i dokumentet skal du have Edit 9 aktiv. Preview 10 giver dig mulighed for at se det foreløbige resultat. Og under Reference 11 er der links til yderligere hjælp.

Under dokumentet er der en fane, for hvert dokument du har åbent 12. I højre side er der en farvepalet 13, som du kan bruge til at vælge farver med, der hvor det skal bruges.

Sådan bruger du HTML

Et HTML-dokument består af et hoved (Head) og en krop (Body). I hovedet findes nogle få koder, som bl.a. indeholder sidens titel. Titlen vises som regel i browserens titellinie. I kroppen er alt det, der vises på siden: tekst, billeder, links m.m. Når du laver din hjemmeside, skriver du kun mellem <BODY> og </BODY>, i enkelte tilfælde skal du dog rette lidt i <HEAD>-sektionen. Det kan virke ondsomt at kode en masse i HTML, når der nu findes programmer, hvor man bare kan indtaste teksten, indsætte

billeder og vælge koder. Der er heller ikke noget i vejen for at benytte fx FrontPage til at lave det meste af arbejdet. Du kan så senere arbejde med de enkelte HTML-koder i 1st Page 2000. Men det er en god idé at lære HTML, fordi det giver en større forståelse for, hvordan en hjemmeside fungerer, og fordi du kan forbedre siden, når du kender HTML-koderne.

1st Page 2000 kan åbne alle HTML-sider, uanset hvilket program der er brugt til at lave dem med.

```
1 <!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0 Transitional//EN">
2 <html>
3 <head>
4   <title>Untitled</title>
5 </head>
6 <body bgcolor="#323586" text="#FFFFFF" link="#FFFF00" vlink="#CCCC00" al
7 <h1>Volvo .... og jeg!</h1>
8 <p>Velkommen til mig og min Volvo. På hjemmesiden finder du en masse
9 billeder af min bil og andre af Volvo's forrygende modeller.<br>
10 Du kan også finde links til andre hjemmesider med biler af alle mærker.
11 </p>
12 </body>
13 </html>
```

Filen starter med koden <!DOCTYPE ...> 1, der fortæller, at det er HTML. Så kommer koden <HTML> 2, der fortæller, at HTML-koden begynder her. Derefter <HEAD>-sektionen 3 og <BODY>-sektionen 4. Bemærk, at dokumentet slutter med </BODY> og </HTML> 5.

Lav en hjemmeside i HTML

Her vil vi starte op på en hjemmeside med lidt tekst og et par billeder. Herefter skal der indstilles farver, dels på teksten og dels på baggrunden.

Produktionen af Volvo-hjemmesiden starter her. Den bliver langtfra færdig i første del af hjemmesi-

skolen. Men vi kommer dog langt nok til, at siden tydeligt begynder at tage form.

1 Det grundlæggende

Start igen 1st Page 2000 i "Easy". Klik på "New Documents", men vælg denne gang "Blank Document". Du har nu et nyt, blankt dokument.

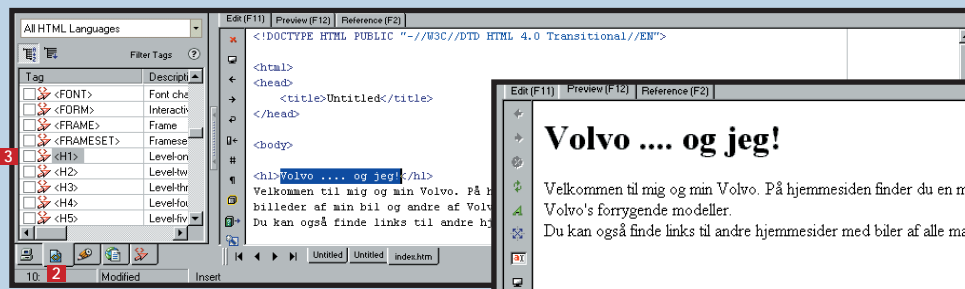
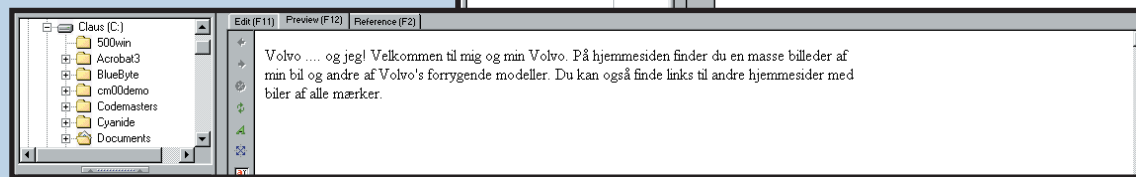
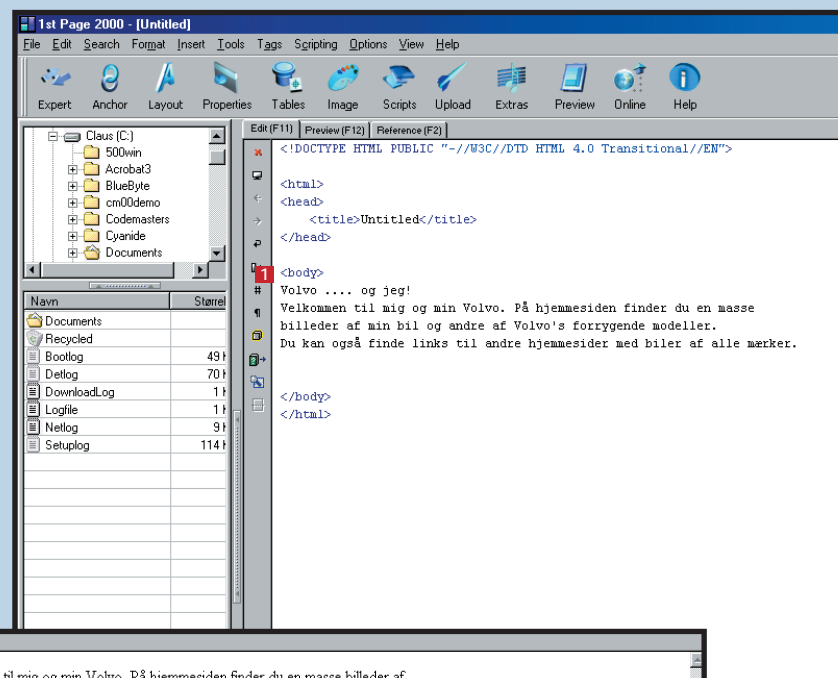
1 Start med at skrive lidt tekst som en velkomst til siden under `<body>` 1. Indtast teksten på et par linier. Den første linie skal bruges som en overskrift. Bemærk, at det er ligegyldigt, hvor du taster Enter, det er nemlig koderne, der bestemmer, og dem har du endnu ikke sat ind. Gem siden ved at vælge en mappe i venstre side og trykke på Ctrl+S. Giv siden navnet index.htm.

2 Du kan allerede nu se et eksempel på hjemmesiden ved at skifte til Preview med F12-tasten. Siden er ikke særlig spændende endnu, men det kommer.

3 Skift tilbage til HTML-koden med F11-tasten. Markér hele den første linie (overskriften), og vælg kodelisten (Tags) 2 nederst i venstre side. Find `<H1>`-koden 3, og dobbeltklik på den. Det indsætter `<H1>` og `</H1>` omkring overskriften. Du kan også taste koderne, hvis du hellere vil det.

4 Resten af teksten skal være et afsnit. Markér teksten, og indsæt en `<P>`-kode 4 med et dobbeltklik som før.

5 Lav et linieskift ved at indsætte en `
`-kode 5 efter ordet "modeller".

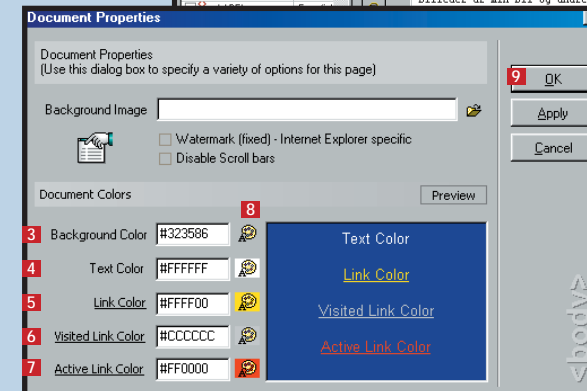
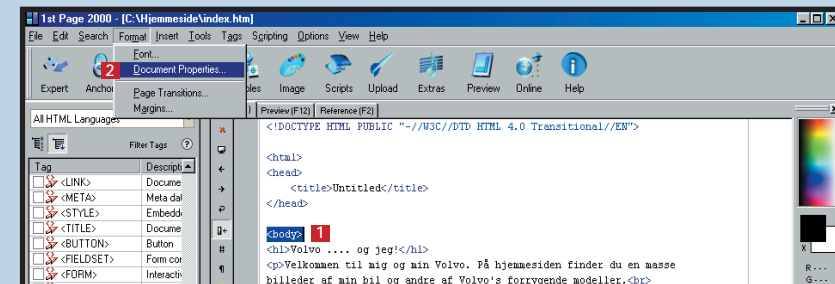
6 Gem dokumentet, og se resultatet i Preview.

2 Vælg farver

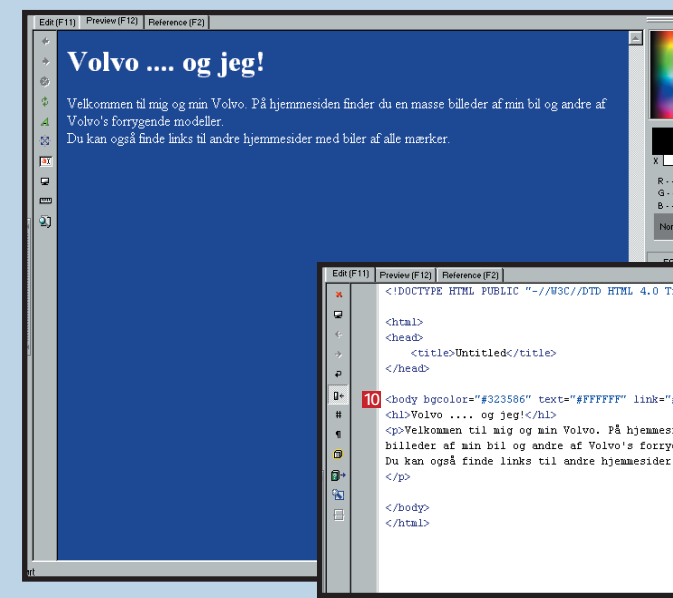
Som du ser i Preview-vinduet, er hjemmesiden stadig ret kedelig med sort tekst på hvid baggrund. Du skal derfor ændre farverne. Det sker ved at tilpasse koden `<BODY>`.

I 1st Page 2000 kan du få hjælp til at indstille farverne ved at benytte en dialogboks. Det er lidt nemmere end at taste de lidt kryptiske koder ind selv.

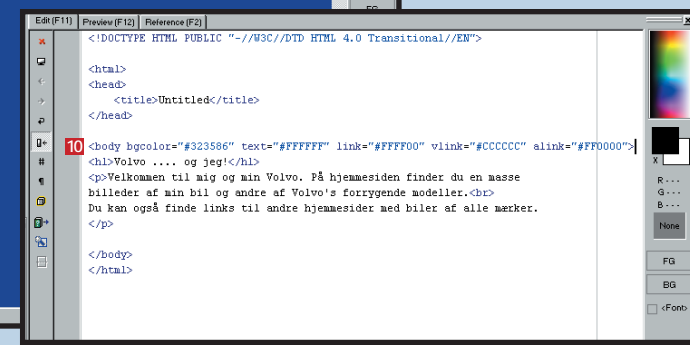
1 Markér hele `<BODY>`-koden 1. Vælg "Format" og "Document Properties" 2.

2 I dialogboksen kan du indstille baggrundsfarve 3, tekstfarve 4 og tre farver til hyperlinks (henholdsvis ikke besøgte 5, besøgte 6 og nedtrykkede 7). Du kan klikke på farvepaletten ud for hver farve 8, og indstille en bestemt farve, eller du kan taste koden direkte. Fordi du senere skal indsætte nogle billeder, hvor baggrundsfarven er valgt, er det nemmest at taste farvekoden for baggrundsfarven direkte. Indtast koden #323586. Se boksen En guide til farvekoder på næste side for at få en forklaring på, hvad det betyder. Vælg hvid som tekstfarve og henholdsvis gul, grå og rød for de tre link-farver. Klik "OK" 9.

3 Gem siden med Ctrl+S. Se siden i "Preview". Skift så tilbage til HTML-koden, og bemærk, at de koder, du så i dialogboksen, nu kan ses i `<BODY>`-koden 10.

De vigtigste HTML-koder

Som du nok allerede har opdaget, findes der en masse forskellige HTML-koder. Nogle af de vigtigste er dem, der hele tiden skal bruges.

1st Page 2000 har indbygget en reference med alle koderne, men den kan være lidt svær at læse, indtil du vænner dig til den. Når du har brugt HTML i et lille stykke tid, er referencen rigtig god til lige at kontrollere, hvordan det nu lige er, at koden for et billedes størrelse skal skrives.

<P> Tekst i et afsnit (Paragraph).

Eks: <P>Her er en masse tekst.</P>.

Slutkoden er ikke nødvendig, men bruges som regel for fuldstændighedens skyld.

<H1> Største overskrift.

Eks: <H1>HTML for begyndere</H1>.

<H2> Lidt mindre overskrift.

Eks: <H2>Introduktion til HTML</H2>.

Der findes overskrifter ned til <H6>.

**
** Linieskift.

Eks: <P>Et afsnit med linieskift.
Linie2</P>.

**** Billede.

Eks: .

Bemærk, der er ikke en slutkode.

<A> Anker eller reference.

Eks: Komputer for alle.

**** Fed skrift.

Eks: <P>Afsnit med fed skrift.</P>.

<I> Kursiv skrift.

Eks: <P>Afsnit med <I>kursiv</I> skrift.</P>.

<U> Understregning.

Eks: <P>Afsnit med <U>understregt</U> tekst.</P>.

<STRIKE> Gennemstregning

Eks: <P>Afsnit med <STRIKE>gennemstregt</STRIKE> tekst.</P>.

<HEAD> Fortæller, at dette er toppen af siden.

Eks: <HEAD> koder i starten ... </HEAD>.

<TITLE> Sdens titel.

Ex: <TITLE>Min hjemmeside</TITLE>.

Skal være i <HEAD>-delen af siden.

<BODY> Siden, som ses på skærmen.

Ex: <BODY><H1>Velkommen</H1> <P>en masse tekst</P></BODY>.

<HTML> og </HTML>

Det fortæller browseren, at alt mellem disse koder skal opfattes som HTML-koder.

3 Indsæt billeder

De billeder, du skal bruge, skal være lavet færdige i et billedbehandlingsprogram (fx Paint Shop Pro), inden du sætter dem ind på siden. Sørg for at have en kopi af billedet i samme mappe som HTML-filen. Det gør tingene lidt nemmere. Billeder indsættes med -koden.

1 Placer markøren som anvist 1. Klik på Image-knappen øverst, og vælg "Insert Image quickly" 2.

2 Udpeg billedet, og klik "OK". Der er nu en -kode 3. Kontroller bredden (Width) 4 og højden (Height) 5, og ret eventuelt i tallene.

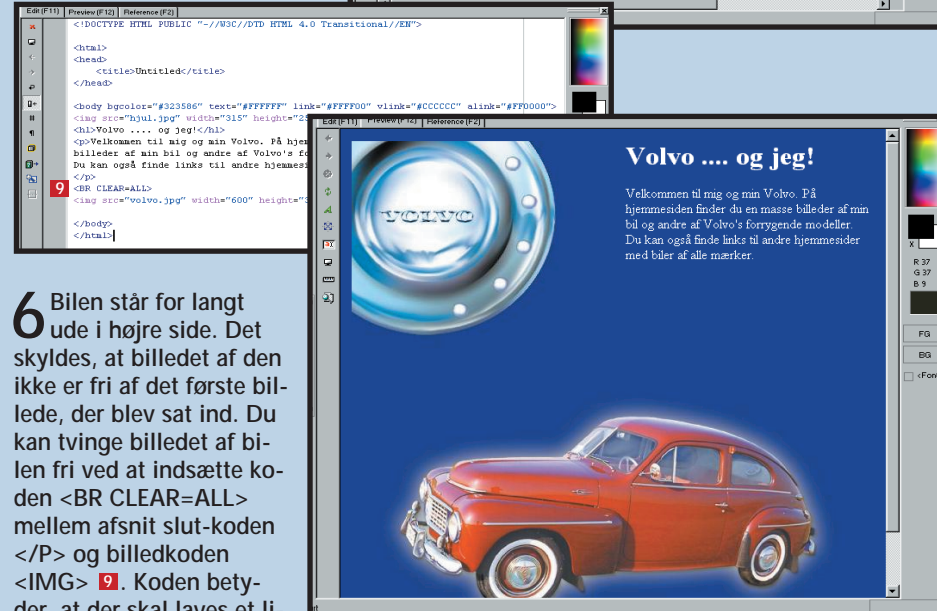
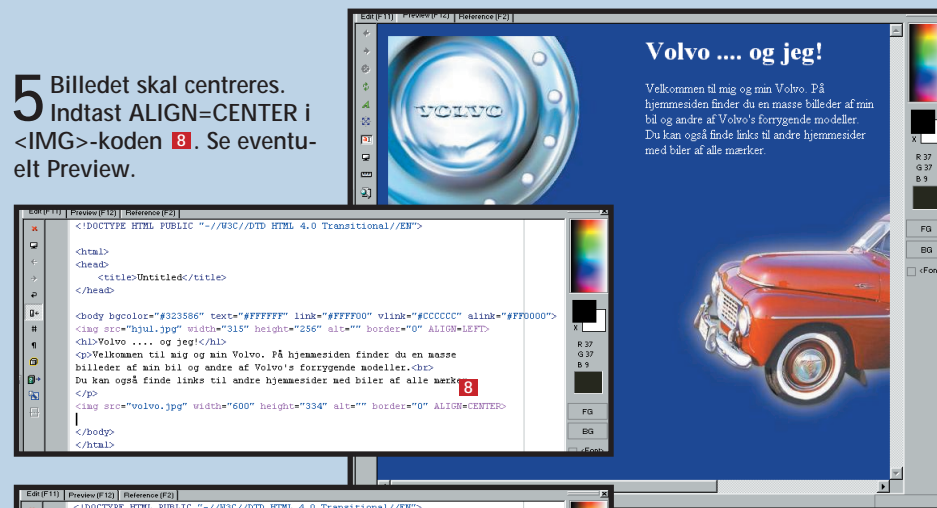
3 Billedet skal stå i venstre side, og teksten skal således stå til højre. Du kan indsætte en justeringskode i -koden. Indtast ALIGN=LEFT 6 inde i -koden. Se eventuelt resultatet under Preview.

4 Midt på det hele skal der være et stort billede. Indsæt det store billede med "Image"-knappen og "Insert Image quickly" som før. Billedet skal indsættes efter teksten 7. Ret eventuelt Height og Width.

5 Billedet skal centreres. Indtast ALIGN=CENTER i -koden 8. Se eventuelt Preview.

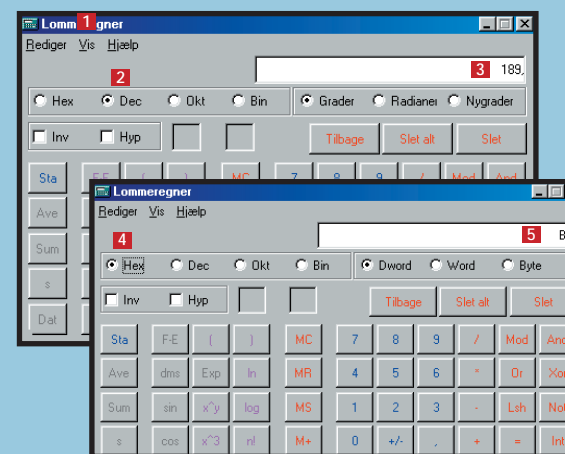
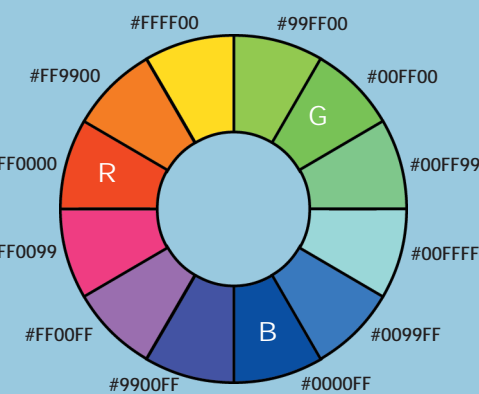
6 Bilen står for langt ude i højre side. Det skyldes, at billedet af den ikke er fri af det første billede, der blev sat ind. Du kan tvinge billedet af bilen fri ved at indsætte koden <BR CLEAR=ALL> mellem afsnit slut-koden </P> og billedkoden 9. Koden betyder, at der skal laves et linieskift ned til efter det øverste billede.

7 Under Preview kan du nu se resultatet, så langt som det er nået i denne første del af skolen.

En guide til farvekoder

Når vi snakker hjemmesider, skal farver ses som farvet lys – en blanding af lys fra en rød, en grøn og en blå lampe, der hver kan justeres fra 0 til 255 i lysstyrke. Ved at justere lysstyrken op og ned på de tre lamper kan man frembringe alle tænkelige farver. At det ikke er helt som at blande maling, kan bedst illustreres ved, at fuld styrke (255) på alle tre lamper giver hvid, mens ingen styrke (0) på alle lamper giver sort. Fuld styrke på grøn og rød giver heller ikke en brunlig masse, som det ville have gjort med

maling. Det giver gul. Når man vil angive farver i HTML, gør man det altså med tal imellem 0 og 255 for hver af de tre farver, dog omregnet til såkaldte heksadecimale tal – en kombination af tal og bogstaver. Nul skrives fx i heksadecimale tal som 00, og 255 skrives som FF. Som HTML-kode skal der først skrives et #-tegn. Dernæst to tegn for andelen af rød, så to for andelen af grøn og til sidst to for andelen af blå. Gul, der består af lige dele rød og grøn, men som ikke har blå i sig, skrives fx således: #FFFF00.

De almindelige tal for andelen af rød, grøn og blå kan du i mange billedbehandlingsprogrammer se som en såkaldt rgb-kode. Du kan omregne dem til heksadecimale tal med pc'ens lommeregner, som du finder under Programmer/tilbehør i "Start"-menuen. Vælg "Videnskabelig" i "Vis"-menuen 1. Sørg for at "Dec" 2 er markeret. Tast tallet, fx 189 3, og klik på Hex 4. Nu vises den heksadecimale kode, i dette tilfælde BD 5. Hvis der kun vises ét ciffer/bogstav, skal du sætte et nul foran.